

BERETNING OM ÆLDRERÅDETS VIRKSOMHED 2022

Ref.: Vedtægt for Ældrerådet, Stevns Kommune § 3, stk.8.

INDLEDNING

Ældrerådet i Stevns Kommune (ÆR) er valgt ved ældrerådsvalget den 16. november 2021 for perioden 1. januar 2022 – 31. december 2025.

Rådets 9 medlemmer konstituerede sig den 24. november 2021 således:

Hans C. Bech, Strøby Egede	formand
Anna K.M. Hansen, Store Heddinge	næstformand
Lilly Meisner Pedersen, Rødvig	
Bodil Nielsen, Hårlev	
Susanne Kirch, Hårlev	
Søren Hall Jensen, Rødvig	
Jette Olsen, Magleby	
Britta Jensen-Terpet, Strøby Egede	
Peder Olsen, Strøby	

Britta Jensen-Terpet udtrådte af rådet af helbredsmæssige årsager den 17. oktober 2022.

Mogens Hildebrandt Nielsen (1. suppleant) var indkaldt til rådsmøderne den 2. maj, 2. juni og 21. juni, hvilket ophørte efter eget ønske.

Karsten P. Smith (2. suppleant) var indkaldt til møderne den 15. august, 5. september og 3. oktober og indtrådte i rådet den 18. oktober.

Kommunalbestyrelsen (KB) skal i samarbejde med ÆR fastlægge de nærmere rammer for rådets virke og høringspligten. I vedtægter for ÆR er anført, at rådet skal høres om alle forslag, der vedrører ældre. ÆR rådgiver kommunalbestyrelsen i ældrepolitiske spørgsmål og formidler synspunkter mellem borgere og KB om lokalpolitiske spørgsmål, der vedrører ældre.

Der er i 2022 afgivet 14 høringssvar (12 i 2021), der omtales i den videre beretning.

MØDER OG KONFERENCER M.M.

ÆR har afholdt 10 rådsmøder med i alt 147 dagsordenpunkter (127 i 2021), samt 1 ekstraordinært (budget).

Rådet har været repræsenteret i **Regionsældreråd Sjælland (RÆR)** ved møder og temadage således:

26. januar	Konstitueringsmøde.
16. marts	Rådsmøde.
3. juni	Temadag vedr. private plejehjem, selvstyrende teams i ældreplejen, ny ældrelov m.m.
12. september	Temadag vedr. sundhedsklynger, sundhedsfremme og Præhospital Center.
10. november	Rådsmøde.

Endvidere været repræsenteret ved **Danske Ældreråd's** møder, kurser, konferencer og temadage således:

3. marts	Kursus i "Rammerne for ældrerådsarbejde"
21. marts	Kursus i "Ledelse af ældrerådsarbejde".
9. og 10. maj	Repræsentantskabsmøde og konference "Ældrepolitiske dagsordener i de kommende år".
31. august	Kursus i "Kommunal økonomi og budgetlægning".
11. oktober	Temadag vedr. "Sundhedsområdet – introduktion til sundhedsklynger og det kommunale sundhedsområde".
16. november	Konference, "Mere omsorg og nærvær i ældreplejen".

Yderligere har rådet været repræsenteret i **Stevns Ældreboligselskab, Trafiksikkerhedsrådet og Indstillingsudvalget § 18/79** ved diverse møder.

Rådet har haft nedsat følgende udvalg: Aktivitetsudvalg, PR-udvalg, redaktionsudvalg og et vedtægts- og forretningsudvalg.

Som ÆR kontaktpersoner til kommunens plejecentre har følgende rådsmedlemmer været udpeget:

- Plushøj	Lilly Meisner Pedersen
- Stevnshøj og Solhaven	Anna K.M. Hansen
- Hotherhaven	Bodil Nielsen
- Egehaven	Britta Jensen-Terpet/Jette Olsen

der på rådsmøderne orienterer om nyheder, begivenheder m.m.

ÅRETS GANG I RÅDSMØDERNE M.M.

Udover rådsmedlemmernes deltagelse i rådsmøderne deltager centerchefen for Sundhed & Omsorg under dagsordenpunkterne "Nyt fra Sundhed & Omsorg" og "Social- og Sundhedsudvalgets dagsorden" for kommende udvalgsmøde. Endvidere deltager centerchefen for Teknik & Miljø efter nærmere aftale. Rådets møder er lukkede møder. Rådet kan dog indbyde gæster til at deltage i enkelte punkter på dagsordenen.

10. januar.

ÆR synlighed blandt kommunens borgere har i den foregående valgperiode været til debat flere gange. Et resultat heraf var, at rådet besluttede sig til at markere sig i **Stevnsbladet** med en **annoncering** om diverse sager rådet beskæftigede sig med. Derfor drog formand og næstformand til staden i november, for der med bladet at drøfte betingelser og udgifter. På årets første møde kunne de to så præsentere en markedsføringsaftale for rådet til godkendelse, hvilket den blev. Aftalen omfatter i 2022 10 annoncer, som rådet håbede på ville bringe mere synlighed fremover.

I 2019 udgav rådet en **brochure "Information fra Ældreråd Stevns til ældre i Stevns Kommune"**, der indeholdt mange nyttige oplysninger. Ud fra rådsmedlemmernes opfattelse m.fl. blev der taget godt imod brochuren, der i gennem årene næsten blev udsolgt, hvorfor rådet besluttede en opdatering. Flere af oplysningerne var ikke mere aktuelle.

Ældrerådets budget for 2022 blev af kommunalbestyrelsen (KB) fastsat til kr. 140.000. Udgifterne kompenseres dog af staten. Udgifterne går primært til udbetaling af diæter, kørselsgodtgørelse, betaling for deltagelse i kurser, konferencer og møder.

7. februar.

Fra en borger havde rådet modtaget en henvendelse vedr. **kommunens affaldsordning og betaling herfor**. Borgeren efterlyste en mere fleksibel holdning for kommunens pensionister med mindre udgift til følge for pensionisterne. Formanden kontakter centerchefen for Teknik & Miljø,

Årets første **høringssvar** handlede om **kvalitetsstandard for selvudpeget hjælper**. Rådet havde en enkelt bemærkning vedr. sagsbehandlingsfrister og opstart af ansættelse, der kunne tage op til 26 uger som værende en meget lang tid.

Med hensyn til rådets beslutning om annoncering i Stevnsbladet nedsatte rådet et **PR-udvalg** med 2 medlemmer (senere 3). Udvalget står for indholdet i bladet.

På mødet forelå forslag til nedsættelse af et **aktivitetsudvalg**. Rådet havde tidligere drøftet iværksættelse af arrangementer i form af borger- og temamøder. P.g.a. Corona situationen blev behandlingen af forslaget udsat til august.

Rådet fik fastlagt et **introduktionsprogram**, hvor centerchefen for Sundhed & Omsorg blev anmodet om på 3 kommende møder, at introducere rådet til følgende områder:

Sundhed, tandpleje, madservice, stab, økonomi for centret, socialområdet, psykiatrien og myndighed.

Endvidere besøg af formand for SSU, besøg af borgmesteren samt introduktion til demenskoordinatorens arbejde.

Rådet kontakter selv Café Stevnen, Mænds Mødesteder og Mødestedet i Hårlev, med henblik på at aflægge besøg (udsat til 2023).

På januar-mødet var yderligere nævnt besøg på plejecentrene, rehabiliteringscentret og dagcentre, samt Sundheds- & Frivillighedscentret m.m.

7. marts.

Centerchefen for Social & Omsorg indledte mødet med en orientering jf. det på januar-mødet ønskede **introduktionsprogram**. Her blev nævnt forløb vedr. KOL, diabetes, hjerte- og karsygdomme samt cancer. Tillige forebyggende hjemmebesøg og tandplejen. Her bemærkede ÆR, at lokalerne ikke er optimale til formålet, da de ikke vurderes handicapegnede. Centerchefen følger op.

Madservice leverer døgnforplejning til plejecentrene og hjemmeboende borgere. Til april skal SSU behandle en sag om produktion af varm mad på plejecentrene.

Forvaltningen er p.t. i gang med at opdatere og formulere kvalitetsstandarderne, som alle skal godkendes en gang årligt.

Rådet behandlede et **høringssvar vedr. kvalitetsstandard for personlig og praktisk hjælp**. Igen havde rådet bemærkninger til nogle sagsbehandlingsfrister som synes lange.

Også et **høringssvar vedr. kvalitetsstandard for ældre- og handicapegnede boliger** var på dagsordenen.

Blandt flere bemærkninger fandt rådet vedr. visiteringskriterier, at det er uacceptabelt, at en borger ikke kan komme i betragtning til en bolig, hvis der bor familie og venner i nærheden.

Ligeledes, at en borger må kunne sige nej tak til en bolig, såfremt den ikke fremstår nyrenoveret efter en tidligere lejer, uden derefter at blive taget af ventelisten og skal søge igen.

Endvidere skal der tilstræbes en ensartet klargøring før indflytning af plejeboliger i alle boligselskaber, som kommunen udlejer. Det er ikke i orden, at en kommende lejer skal have fremvisning i en ildelugtende og misligholdt lejlighed.

4. april.

Centerchefen for Sundhed og Omsorg fortsatte sin orientering jf. **introduktionsprogrammet** med social-psykiatrien, som omfatter bosteder, socialpædagogisk støtte, samværstilbud og støttegrupper samt ledsageordning og omtalte her Brohøj og Birkehuset.

Endvidere blev rådet orienteret om, at **det kommende plejehjemsbyggeri (Solhaven)** er sat på pause p.g.a. byggesituationen og prisudviklingen i samfundet.

Efter ønske fra Rådet var der besøg af lederen fra Natur og Miljø, der orienterede om **ny affaldsordning**, der træder i kraft den 1. maj.

Endnu en anmodning om et **høringssvar vedr. genudbud af kompressionsprodukter** blev behandlet. Rådet havde ingen bemærkninger til forslaget og anbefalede genudbuddet.

2. maj.

Madservice var igen på SSU dagsordenen. Centerchefen for Sundhed & Omsorg kunne oplyse, at der vil blive iværksat en brugertilfredshedsundersøgelse.

Budgetopfølgningen pr. 2. februar havde desværre vist – men forventet – et merforbrug. Ekstra forbrug af vikarer og Corona var de primært skyldige.

Styrelsen for Patientsikkerhed havde været på et **tilsynsbesøg**. Ingen problemer.

På mødet havde rådet **borgmesteren** som indbudt gæst, hvor rådet præsenterede sig selv og visa versa. Her blev drøftet samarbejde og dialog, demensområdet, frivillighed, Plejecenter Solhaven, trafiksikkerhedsrådet og anvendelse af ukrainske flygtninge i hjemmeplejen m.m.

Et høringssvar vedr. revision af forslag til **frivillighedspolitik** blev drøftet samt et forslag om ét fælles **indstillingsudvalg for § 18 og § 79 tilskud** fik en anbefaling med på vejen.

Og endnu et høringssvar vedr. **reviderede tildelingskriterier for § 18 og §79** blev drøftet med samme skæbne.

Et høringssvar vedr. forslag om muligt **navneskift fra plejecentre til plejehjem** viste for første gang en uenighed i rådet. Et kompromis nåede man dog frem til, idet man kunne stille et forslag om 5 andre muligheder. Alt blev dog ved det gamle, besluttede man senere i SSU.

Også et høringssvar vedr. forslag til revideret **vedtægt og forretningsorden for bruger- og pårørenderåd** blev drøftet. Forslaget blev anbefalet uden bemærkninger.

Rådets kontaktperson til det kommende **Plejecenter Solhaven** kunne meddele, at byggeriet af samme var udsat 1 år.

2. juni.

Til februar-mødet havde rådet modtaget en henvendelse fra en borger vedr. **kommunens affaldsordning**. Henvendelsen var videresendt til Teknik og Miljø, der i sit svar ikke så mulighed for en ændring af ordningen. Rådet besluttede, at forelægge henvendelsen for PMT, der inviterede til møde den 3. maj, hvor den blev fremlagt for udvalget. Udvalget ville efterfølgende drøfte henvendelsen og tilsende rådets beslutning.

Den 8. juni deltog rådet i et dialogmøde om **budget 2023** arrangeret af ØKO og SSU. Et opdateret budget blev omdelt og gennemgået. Høringsmateriale forventes udsendt med høringsfrist den 5. august.

På januar-mødet havde rådet besluttet, at opdatere **rådets brochure 2019**. Rådet havde nedsat en arbejdsgruppe til formålet, der på dette møde forelagde et udkast. Udkastet blev tilsendt forvaltningen for eventuelle bemærkninger.

Rådet havde modtaget en henvendelse fra "Percussion Play" vedr. anvendelse af **udendørs musik-instrumenter til plejehjem**. Rådet fandt henvendelsen interessant og videresendte materialet til centerchefen for Social & Sundhed og til afsnitslederen for plejehjemmene. Rådet udpegede et medlem til at følge det videre forløb af henvendelsen.

21. juni, ekstraordinært møde.

Rådet havde indkaldt til dette møde for - sammen med økonomikonsulenten – at gennemgå det opdaterede **budget for 2023 inden for ældreområdet**.

Den overordnede betragtning fra rådets side var, at de anførte besparelser på ældre- og handicapområdet, ville være en nedgradering og en misligholdelse af de Stevns Kommunes seneste kvalitetsstandarder omkring forebyggelse af sundhed og ensomhed.

Et høringssvar tilsendes SSU.

Et punkt fra rådsmødet den 2. juni som omhandlede **fremtidens ældrepleje** var udsat (tidnød), og blev behandlet på dette møde.

Social- og Ældreministeren havde udsendt et debatoplæg om emnet, og fulgt det op med en række borgermøder med deltagelse af ministeren. To rådsmedlemmer deltog i mødet i Roskilde, hvor ministeren efterlyste gode råd til fremtidens ældrepleje. Rådet besluttede, at de to deltagere udfærdiger et forslag til rådets udtalelse og senere fremsendelse til Social og Ældreministeriet.

15. august.

På dagens møde var inviteret **formanden for SSU** m.h.p. en drøftelse af samarbejdet mellem ÆR og SSU. Af emnerne var opførelsen af det nye plejecenter Solhaven, behov for boliger fremover, værdighed i ældreplejen, rekruttering af medarbejdere, demensområdet, madservice m.m. Formanden inviterede rådet med til et arrangement hos Madservice.

Kommunens økonomi havde fået noget at tænke over. Den årlige aftale mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om kommunernes økonomi betød, at Stevns Kommune skulle spare 35 mio kr. på næste års budget.

Centerchefen for Sundhed & Omsorg kunne fortælle, at jf. plejecenterplanen konverteres de almindelige plejeboliger på Stevnshøj til demenspladser i 2023, da vi har behov for flere pladser.

Budget 2023 blev omtalt. SSU skal finde besparelser for 11 mio kr.

Magtanvendelser blev omtalt, ligeledes fin rapport om **tilsyn på Brohøj og Birkehuset**, samt **årsrapport for patientsikkerhed 2021**.

Også **oprettelse af sundhedsklynger** hvor Stevns indgår i sundhedsklyngen Køge, Roskilde, Faxe, Greve og Solrød.

5. september

Rådet modtog besøg af **demenskoordinatoren** og fik en orientering om **Blomstringsmodellen**. En model, hvor medarbejderne ser på det enkelte menneske, for bedre at kunne hjælpe og skabe de bedste rammer for demente borgere. På sigt er det ønsket, at modellen også bliver implementeret i hjemmeplejen.

Der var drøftelser om ressourcer, 70 % af beboerne på plejecentrene er demente i større eller mindre grad. Frivillighed blev nævnt, men at arbejde med demente borgere kræver stor viden, da få fejl kan få stor betydning i forhold til trivsel.

ÆR havde modtaget supplerende materiale til **kommunens budget 2023**, hvorfor man besluttede at fremsende endnu et høringsvar. Det så desværre ud til, at rådets første høringsvar, der indeholdt en række besparelser på ældreområdet, som rådet ikke kunne anbefale, ikke havde fået større interesse i SSU's behandling af budget 2023. Det nu supplerende materiale indeholdt endnu flere besparelser, som ÆR heller ikke kunne gå ind for.

I høringsvaret udtrykte rådet sin skuffelse over, at kommunen, trods den gennemførte skatteforhøjelse fra 25,0 til 26,0, stadig ikke kunne skabe balance i sit budget uden de foreslåede besparelser, som måtte anses for hård kost for ældreområdet. Vi håber på bedring i 2024.

Rådet glædede sig over, at de **nye bruger- og pårørenderåd** på plejecenter Plushøj og Hotherhaven nu var i gang.

ÆR eget budget for 2023 blev fremlagt, godkendt og tilsendt kommunen.

5. oktober.

På mødet orienterede centerchefen om modtaget **tilsynsrapport på Stevnshøj og rehabiliteringscentret (RCS)**. Her blev drøftet samarbejdet mellem kommune og sygehus samt de mange krav om dokumentation, hvor tiden går fra borgeren.

ÆR kom med en opfordring til, at oprette et frivilligkorps bestående af sygeplejersker eller SOSU'ér, som kan være hos/følge borgeren til læge sygehus eller andet, hvis der ikke er pårørende, som kan tage med.

Manglende teleslynger ved afholdelse af borgermøder er en stor udfordring for borgere med dårlig hørelse. ÆR ville høre Miljø & Teknik opmærksom på problemet.

Et høringsvar vedr. godkendelse af **ny Fritids- og idrætspolitik** blev drøftet. Rådet kunne anbefale politikken uden bemærkninger.

På mødet blev der fremsat et forslag om afholdelse af et **borgermøde vedr. fremtidens ældrepleje** f.eks i samarbejde med Ældresagen. I budgettet var afsat midler til annoncering i forbindelse med rådets bestræbelser på synliggørelse af rådet og afholdelse af borgermøder. Forslaget udsættes til 2023. I forbindelse hermed oprettede rådet et aktivitetsudvalg.

En arbejdsgruppe har behandlet en opdatering af **rådets vedtægter og forretningsorden**. Rådet godkendte et forslag fra gruppen, der via centerchefen for Sundhed og Omsorg blev tilsendt KB til godkendelse.

I februar behandlede ÆR en henvendelse fra en borger vedr. **kommunens affaldsordning**, der senere foranledigede et møde mellem formanden og PMT. Resultatet er nu modtaget og blev desværre negativt for borgeren, der havde ønsket en mere retfærdig fordeling af taksterne, specielt hvad angik pensionisterne.

31. oktober.

Centerchefen for Sundhed og Omsorg orienterede om **budgetaftalens resultatopgørelse**, der bl.a. omhandlede et samlet kassetræk på 12, 8 mio. i 2023, medens resultatopgørelsen ventes at være i balance 2024 – 2026, da den tidligere vedtagne skattestigning vil slå igennem.

Aftalen omfattede bl.a. fjernelse af ekstra pulje til kompetenceudvikling for SOSU'ér, fjernelse af tilskud til mænds mødesteder, reduktion af puljerne til §§ 18 og 79, kantinen på Stevnshøj lukkes, samt en

servicereduktion på 3 mio kr. (rengøring og bad). Dog en opnormering i socialpsykiatrien og gratis tandpleje til 18 – 21 årige (lovbestemt) m.m.

Årsrapporterne for uanmeldt **tilsyn i hjemmeplejen 2022** viste overordnet tilfredshed med den hjælp borgerne får.

På dagsordenen var fastlæggelse af **ÆR mødeplan for 2023**. Ud over datoer, blev det besluttet at fastholde mødedagene som mandage kl. 1015 i samme uge som møderne i SSU og PMT for at kunne følge udvalgenes dagsordener.

ÆR drøftede de tilbagemeldinger medlemmerne havde modtaget om **rådets annoncering i Stevnsbladet** i 2022. Hensigten med annoncerne var jo information til borgerne om, hvad rådet beskæftigede sig med og derved mere synlighed af rådet. Tilbagemeldingerne var positive, hvorfor rådet besluttede, at annonceringen skulle fortsætte i 2023.

28. november.

Centerchefen for Sundhed og Omsorg havde deltaget i et kredsrådsmøde, hvor politiet, chefgruppen og direktionen deltager, hvor **trickyveri** var drøftet. ÆR blev opfordret til at udbrede advarsel om disse tyverier (blev medtaget i rådets annoncering den 14. december).

ÆR var bedt om et høringssvar vedr. **udbud af diabetesprodukter**. Rådet havde bemærket sig, at SKI har samarbejdet med Diabetesforeningen om udbuddet, som har udpeget repræsentanter for brugerne, der har deltaget i arbejdet med udbuddet. Med baggrund i rådets drøftelser og nævnte samarbejde, kunne rådet anbefale udbuddet.

I tilslutning til den på rådsmødet den 31. oktober givne orientering af centerchefen for Sundhed og Omsorg om **budgetaftalens resultatopgørelse**, havde rådet besluttet at afgive et høringssvar. Rådet havde konstateret, at SSU havde været indstillet på, at lade lederne og medarbejdere i ældreplejen selv komme med bud på, hvordan besparelser på SSU's budget skulle gennemføres. I høringssvaret bemærkede rådet, at forvaltningen i det første balanceforslag allerede havde peget på mulige besparelser og derved overladt beslutningerne til SSU. Det er rådets opfattelse, at ansvaret for besparelserne ikke skal ligge hos personalegrupperne. Det er og bliver et politikeransvar.

SSU havde anmodet rådet om et høringssvar vedr. kvalitetsstandard for **kontant tilskud og borgerstyret personlig assistance**. Rådet bemærkede i sit svar, at materialet om emnet var så komplekst, at det ville være vanskeligt tilgængeligt for nogle af vore ældre borgere at forstå og reagere på indholdet. Rådet foreslog, at der udarbejdes en pixi udgave, som gør det nemmere at forstå for borgerne.

AFSLUTNING

Beretningen giver ikke udtryk for alt, hvad Ældrerådet har set, hørt og deltaget i. Men vi håber, at den giver et varieret billede af rådets arbejde i 2022. Skulle der være interesse for yderligere, skal vi henvise til mødereferaterne, der findes på kommunens hjemmeside.

Vi takker kommunens politikere og forvaltning for et godt samarbejde og imødekommenhed ved vore henvendelser. Ligeledes en tak til rådets sekretær for en god indsats og bistand.

Ældrerådet ønsker kommunens politikere, forvaltning og borgere et godt nytår 2023.

Lilly Meisner Pedersen

Bodil Nielsen

Susanne Kierch

Anna K.M. Hansen

Jette Olsen

Søren Hall Jensen

Peder Maimann Olsen

Britta Jensen-Terpet/ Karsten P. Smith

Hans C. Bech

Herefter drog rådet til Hårlev, for dér hos Susanne, at afslutte året med en dram og en bid god mad, og for at ønske hinanden en god jul og godt nytår.